

ЕБОЛА – АКТУЕЛНА ЕПИДЕМИОЛОШКА СИТУАЦИЈА

Епидемија ебола вирусног обољења у Западној Африци је и даље у току, са потврђеним случајевима оболевања у хуманој популацији у Гвинеји, Либерiji, Нигерији и Сијера Леонеу.

У Републици Србији у координацији Министарства здравља прати се актуелна епидемиолошка ситуација еболе у Западној Африци и редовно се спроводи здравствени надзор над свим путницима који долазе из земаља у којима има колере, куге, жуте грознице, вирусних хеморагијских грозница (где спада и ебола) и маларије, ради праћења њиховог здравственог стања. То значи да се под здравствени надзор стављају здраве особе. Према расположивим подацима Института за јавно здравље Србије, под здравствени надзор је од 8.8.2014. године закључно са 28.8. стављено 308 особа, од тога су 32 лица из земаља у којима има еболе.

Министарство здравља Демократске Републике Конго пријавило је СЗО дана 26.8.2014. године епидемију ебола вирусног обољења у провинцији Екватор. У оквиру епидемиолошког истраживања спроведеног у ДР Конго у сарадњи Министарства здравља, СЗО и Центра за контролу болести од 20. до 22. августа 2014. године поводом пораста броја случајева оболевања од гастроентеритиса (577 случајева укључујући 65 смртних исхода) који је регистрован у периоду од 28. јула до 18. августа, утврђено је да 24 случаја, укључујући 13 смртних исхода, одговара дефиницији случаја ебола вирусног обољења. Индексни случај била је трудница из села Иканамонго (100 км од здравствене зоне Боенде у провинцији Екватор на северо-западу земље), чији је муж ловац. Она се разболела након конзумирања оброка справљеног од меса дивљих животиња. По појави симптома болести: грозница, дијареја, повраћање и мелена са хематуријом, ова трудница је отишла у приватну клинику и егзистирала 11. августа 2014. године. Због обичаја у том делу земље, који не дозвољавају сахрањивање труднице са фетусом, урађен је царски рез *post mortem*. Здравствено особље које је било изложено током спровођења процедуре (један лекар и две медицинске сестре), као и двоје немедицинског особља, развили су симптоме болести и умрли. Остали смртни исходи забележени су међу рођацима који су неговали оболелу особу, међу особама које су имале контакт са особљем клинике и особама које су руковале телима умрлих особа. Закључно са 18. августом 2014. године пријављена су 24 случаја оболевања, укључујући 13 смртних исхода. Преосталих 11 случајева су на лечењу у изолацији.

Индексни случај и укупно 80 до сада откривених контаката нису путовали у земље Западне Африке које су угрожене еболом (Гвинеја, Либерија, Сијера Леоне или Нигерија), нити су имали контакте са особама из ових угрожених подручја. За сада се сматра да епидемија ЕВО у ДР Конго није повезана са актуелном епидемијом у Западној Африци.

Осам узорака случајева сумње на ебола вирусно обољење послати су у Национални институт за биомедицинска истраживања у Киншаси и Међународном центру за медицинска истраживања у Франсвилу, Габон. Према прелиминарним резултатима Националног института за биомедицинска истраживања четири од осам тестираних узорака били су позитивни на вирус еболе. Чекају се резултати тестирања и секвенционирања Међународног центра за медицинска истраживања да би се потврдио извор епидемије.

У координацији Министарства здравља ДР Конго мобилне екипе прате и процењују ситуацију у погођеној провинцији. До сада је откривено укупно 80 контаката, и њихово здравствено стање се прати. У центру за лечење особа оболелих од ЕВО примењују се мере превенције и контроле инфекције, уз подршку СЗО која је обезбедила ЛЗО за угрожено подручје.

СЗО заједно са Владом ДР Конго прати епидемиолошку ситуацију и чека лабораторијску потврду и утврђивање соја вируса еболе. Ово је седма епидемија ебола вирусног обољења у овој земљи од 1976. године.

У актуелној епидемији еболе у Западној Африци захваћене су четири земље: Либерија, Гвинеја, Сијера Леоне и Нигерија. Закључно са 26.8.2014. године кумулативни број оболелих од почетка епидемије износи 3069, укључујући 1552 смртна исхода. Од укупног броја оболелих и умрлих, у Гвинеји је пријављено 647 случајева оболевања (482 потврђена, 141 вероватан и 25 случајева сумње на инфекцију вирусом еболе), укључујући 430 смртних исхода; У Либерији 1378 случајева (322 потврђена, 674 вероватна и 382 случаја сумње) укључујући 694 смртна исхода; у Сијера Леонеу 1026 случајева (935 потврђених, 37 вероватних и 54 случаја сумње) укључујући 442 смртна исхода и у Нигерији 17 случајева (13 потврђених, један вероватан и три случаја сумње), укључујући шест смртних исхода. Епидемија ЕВО у овим земљама наставља да се шири. Преко 40% укупног броја случајева оболевања регистрован је у претходних 21 дан. Међутим, већина случајева концентрисана је на свега неколико локалитета. Општи леталитет износи 52%, а креће се од 42% у Сијера Леонеу до 66% у Гвинеји.

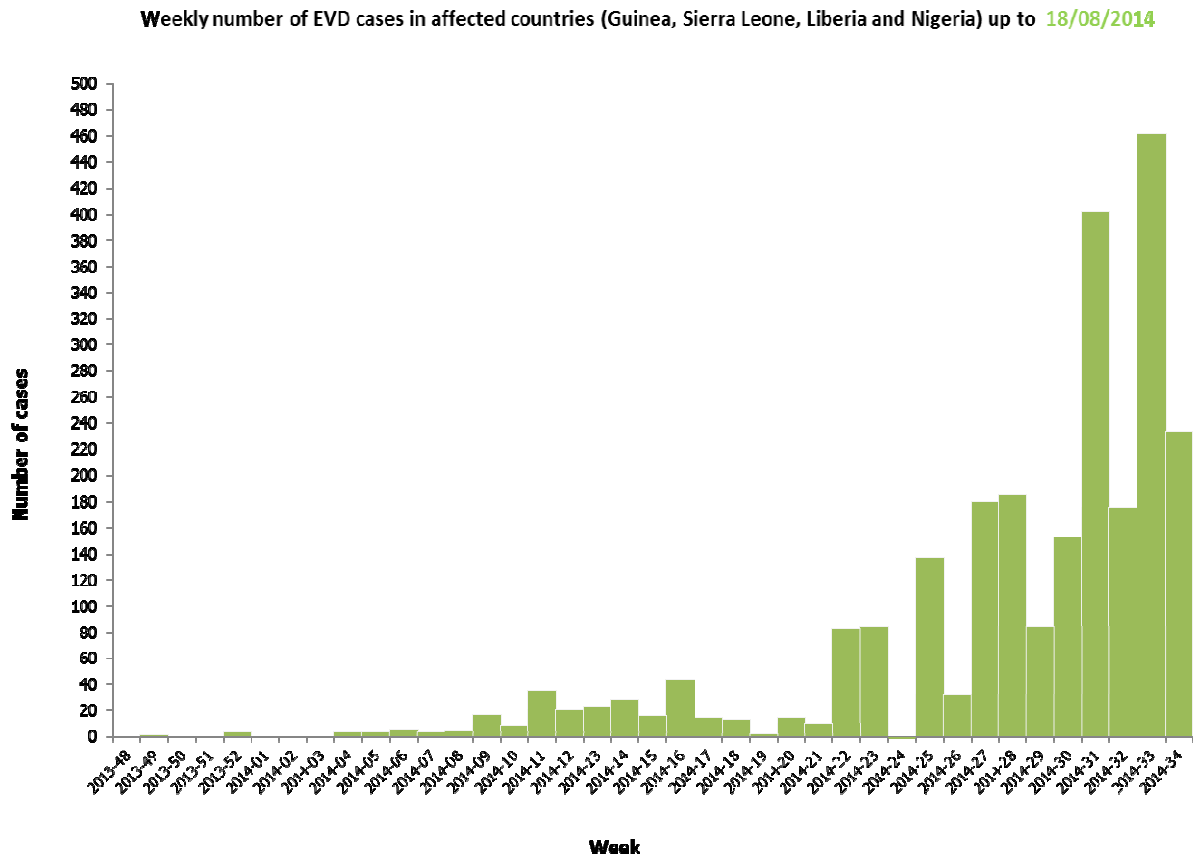
У току је истраживање епидемије у Западној Африци у циљу утврђивања места трансмисије вируса еболе на нивоу округа и временских трендова. Прелиминарни резултати показују да су случајеви оболевања још увек концентрисани (62% свих случајева пријављених од почетка епидемије) у епицентру епидемије у Гукедоу (Гвинеја); Лофи (Либериа), где са и даље региструје пораст броја оболелих; и Кенеми и Каилахуну (Сијера Леоне). Међутим, поред руралних области, у овим земљама захваћени су и велики градови (Конакри, Фритаун, Монровија и Лагос).

СЗО и партнери су на терену, где успостављају центре за лечење оболелих и јачају капацитете за лабораторијску дијагностику, тражење контаката, социјалну мобилизацију, обезбеђивање безбедног сахрањивања особа умрлих од ЕВО, као и капацитете за обезбеђивање осталих видова здравствене заштите невезано за еболу.

Према процени СЗО, ризик од ебола вирусног обољења по становништво Европског региона и даље се процењује као јако низак. Све особе које путују у земље у којима има ебола вирусног обољења треба да се придржавају основних мера предострожности, чиме се ризик заражавања своди на најмању могућу меру.

СЗО не препоручује ограничење путовања и трговине изузев код путника код којих је доказана инфекција или се сумња на инфекцију вирусом еболе, или су имали контакте са случајевима ЕВО.

Графикон 1. Број случајева оболевања од ЕВО на недељном нивоу од почетка епидемије закључно са 18.8.2014. године

Графикон 2. Дистрибуција случајева ЕВО (потврђених, вероватних и сумњивих) према окрузима у захваћеним државама Западне Африке, од децембра 2013. године закључно са 16. августом 2014. године.

Извор: *Epidemiological update: Outbreak of Ebola virus disease in West Africa, ECDC*

Информацију припремила

Мр сц. мед. Бојана Гргић